

Näpunäiteid ja parandusi koorijuhile Uma Pido laulude õpetamisel

Veelkord kavast. Esialgsetes noodivihikutes on jäänud arusaamatuks, missugused kooriliigid missuguseid laule esitavad. Kordan üle:

Mudilas- ja lastekoorid on laval koos (ühel ja samal ajal). Seetõttu saavad nad laulda samu laule: Imemaa, Mina lätsi Siidile, Tii (LK 3-häälselt, MudK 1-häälselt), Puupää rock'n'roll (LK 2-häälselt, MudK 1-häälselt). Ainuke, mis mudilaskooridele ilmselt üle jõu käib, on Leelokõnõ, laululõnõ, seda laulavad seega ainult lastekoorid. Mina lätsi Siidile - koor kordab eeslaulja järgi.

Ka **mees- ja naiskoorid** on laval üheaegselt.

Ühendkoorilauludest. Ühendkoorid on laval peo alguses ja lõpus. Alguseühendkoorides on peale regilaulu (Sõudkõ käe...) veel Varjuliidsi puiõ all aja Nõnda lauluga ma lähä. Mõlemad on suhteliselt lihtsad laulud. Lastekollektiivid laulavad naishäälte partiid.

Lõpuühendkooride kavas on Vana sann ja Perräjäänü. Kuna lastekollektiivid on sel ajal niikuinii laval (st ei lähe enne rahvalikke laule maha), soovitan kaasa teha ka need. Vana sann meeldib noortele hästi, ka Perräjäänü ei ole raske.

Publikuga ühendkoorid ehk rahvalikud laulud. Peo lõpetuseks koos publikuga lauldavad Mu latsõpõlvõ Võrumaa, Tulõ aga tulõ ja Haanja miis ei peaks küsitavusi tekitama.

Saadetest. Läbirääkimistel saateansamblitega "Virre+" ja "Nikns Suns" (tõlkes Purõja Pini) arutati laulude vormi, tempot jms. Ilma saateta on Sõudkõ käe..., Nõnda lauluga..., Varjuliidsi puiõ..., Sügüselaul, Mi herr oll..., Vana sann.

Näpunäited ja vigade parandus. Järgnevalt laulude kaupa mõned probleemid. Lisaks on selgunud, et kõige häduse juures on Uma Peo lauluvihikus ka väikesi vigu ja muutusi.

Nõnda lauluga ma lähä tempo on muutlik: salmiosas aeglane ja väljapeetud, ilusa legatoga, refräänis kerge ja lustakas. Laulu lõpus refrääni kordame. Tuleb olla valmis refrääni kiirenduseks, oleneb dirigendist... Veelkord meeldetuletus: bassis on 3.taktis c-noot.

Varjuliidsi puiõ all on Uma Peo pühenduslaul, kirjutatud just selle peo jaoks. Laulus on autori väikesed muudatused kahes viimasel taktis. Palun kontrollige nooti peo koduleheküljelt. Kokku kõlab ka esialgne levitatud variant, uus on lihtsalt vägevam!

Autori palve: hingame iga 4 takti järel. Ainuke erand on lõpus, kui saab hingata ka takti nr 42 järel (st enne kahte lõputakti).

Sügüselaul. Kindlasti panna tähele meeoleu "Rõõmsahe". Mitte venitada! Pigem hoogsalt, sära ja nooruslikkusega. Laulu lõpus ritenuto. Kaunistused keskmises osas sopranil ja tenoril ilusti välja tuua.

Võromaa valss tuleb peol ettekandmisele A-duuris. Hoogsalt. Võimalik, et enne kolmandat salmi on väike vahemäng ansambli Virre. Ei tasu vaeva näha kirja pildis keerulise rütmiga. Laulge lihtsalt teksti järgi ja tekstirütmiga, siis ongi õige.

Kõnõtraat (segakoorig): Laul algab sõnadega "välän külmetäs", 8. taktis loeme aga "väläh külmetäs". Mõlemal korral palume laulda "VÄL-LÄN külmetäs...". mitte kiirustada.

Tillokõnõ naanõ tuleb peol G-duuris. Eelmängu ei ole. Esimesed kaks takti on ainult laulu algul, mitte iga salmi ees. Oluline: pärast 2.,3.,6. salmi EI OLE refrääni, vaid läheb kohe järgmise salmiga edasi. Pärast 4. salmi (+refrääni) on ansambli vahemäng.

Mi herr oll rikas miis: esitavad Põlvamaa ja Võru Noorte Meeste Koorid. Teised meeskoorig ei pea õppima.

Tammõkõnõ, matal puu: algab F-duuris. Eelmänguga. Pärast 5. ja pärast 8. salmi on väike vahemäng, milles band moduleerib toon kõrgemale. Seega: 6.-8.salm on G-duuris ja 9.-11.salm on A-duuris. 5.-6.taktis eriliselt välja tuua aldi soolo!

Kuionu puu: eelmänguga, vahemänguga. Tähelepanu meloodiahääle kandvusele.

Sõttaminek (meeskoorid) on saateansambliga, ilma eelmänguta. Viimase salmi viimane sõna on saanud "kuuldaluid", õige on "KUULJALUID".

Olõs sina mullõ tulnu. Seade autoril on palve alates 13. taktist anda saatehääldes vasturütmi rõhud vastavalt noodile.

Imemaa voolavalt ja mõnuga

Mina lätsi Siidile pöörata tähelepanu teksti mõistmisele.

Leelokõnõ, laulukõnõ. Noodis on tekstirütmiviga! Teksti jaotame teisiti: 4. taktis on 4 kaheksandiknooti: lau-lu-kõ-õ- nõ- see viimane on veerandnoot. Sama trikk kordub ka taktides 6, 14, 24. Tähelepanu I hääle erinevatele meloodiatele eri salmides.

Tii. Kaanoni osas vahepauside osa ei ole! Kogu salm on järjest (nagu esimese salmiski) aga lihtsalt kaanoni vormis.

Vorm: salmiosa, Oroviir, Eelä mi, salmiosa kaanonina, Eelä mi, vahemäng (salmiosa saateansamblilt), Oroviir, Eelä mi. Kõik osad on noodis märgitud kordustega.

Oroviir: tuua välja meloodia, mis peidetud eri hääldesse.

Puupää rokk. Ilmselt tuleb laul ettekandele kaks korda järjest: esimene kord solisti esituses ja lapsed lavad liikumisega, siis uuesti vastavalt noodi järgi koori esituses. (muidu on laul liiga lühike, ei jõua veel rokkima hakata ;)

Mudilastele võib õpetada ainult põhiviisi, kui üleminekute "puup-puup" on keeruline.

Vana sann. Peol laulame kõik salmid.

Noorust kirjeldavad salmid (salmid nr 3,4,5,6) laulame nobedamalt ja ilma 2.poole korduseta (välja arvatud 6. salm, kus laulame teise poole kordust "mm"-häälikul, kinnise suuga). Teksti rütm keele järgi, vältides seejuures väga teravaid rütme.

Perräjäänü teksti rütm noodi järgi.

Keeleviga: 2.leheküljel takt nr ... on "häot", õige on aga "häöt".

Mu latsõpõlvõ Võrumaa (ühendkoorid): refrääni viimased sõnad on saanud "minnu terütas minnen ja tullõn", õige on: "minnu TERÜTÄS minnen ja tullõn". Salmide vahel on vahemäng.

Ka on lauluvihiku esimestes paljundustes selle laulu puhul sees selline rumal viga, et muusika autoriks on kirjutatud nii rahvalik kui Inda Kõiva. Palume õigeks lugeda ainult Inda Kõiva! Vabandame veelkord autori ees!

Haanja miis harjutada kiiremas tempos, mitte venitades. Saate rockbänd (Nikns Suns) ootama ei hakka! Teeme kärelda ja aktiivse Haanjamehe! Vahemäng on 3. ja 4. salmi vahel.

Tulõ aga tulõ mõnusas reilendri tempos. Rütm laulda teksti järgi. Iga salmi lõpus on väike vahemäng ansamblilt. Tekstis on puudu refrääni lõpus sõna "perämist" lõpusilp. Vabandust!

Kui märkate harjutamisel ebatäpsusi või küsitavusi tekstides, siis andke neist kindlasti teada!

Hääd harjutamist!

Silja Otsar
siljaotsar@hotmail.ee
5156900